

13 ноября в [детском](#) саду № 30 (заведующая Митрофанова И.Н) прошла спортивно-интеллектуальная игра «По дороге безопасности» с участием семейных команд. Мероприятие было организовано в рамках республиканского декадника, посвященного Всемирному дню памяти жертв дорожных аварий.

Воспитанники детского сада и их родители вместе со сказочным персонажем в исполнении Л. М. Быстровой под руководством ведущего конкурса Г. Я. Пестовой состязались в знании транспортных средств по эмблемам, маневрировали на спортивном этапе, разгадывали ребусы, собирали автомобиль, оказывали медицинскую помощь, накладывая шину на конечность, показывали умение правильного крепления детского удерживающего устройства. Не обошлось и без конкурса капитанов.

По окончании игры призерам были вручены [подарки](#) и дипломы: победителем стала семья Салаховых (капитан команды Амина), 2 место разделили семьи Найденых (капитан команды Арина) и семья Хасановых (капитан команды Данис), а "бронза" досталась семье Валиевых (капитан команды Азат).

С 10 по 19 ноября в рамках декадника БДД также пройдут профилактические [акции](#) «Зебра», «Внимание – пешеход!», «Вежливый водитель», «Автокресло – детям». А в третье воскресенье ноября, во Всемирный день памяти жертв ДТП, во всех российских регионах, в том числе и в Бугульминском районе, состоятся мероприятия, призывающие общественность вспомнить о людях, погибших в автокатастрофах.

Инспектор по пропаганде БДД
ОГИБДД ОМВД России по Бугульминскому району
Ст.л-т полиции Гибадуллина Г.М.

Бугульминская газета

Издаётся с 1919 года

Пятница 5 февраля 2016 года

№ 8 (14865)

НОВОСТИ

КАРНАВАЛ СНЕЖИНОК

Праздник «Зимушка-хрустальная» прошёл в детском саду № 30 «Ёлочка». Используя мультимедийный экран, в доступной и занимательной форме воспитатели рассказали ребятам о прекрасной зимней поре. Дети называли её приметы, читали стихи на русском и татарском языках, прослушали музыкальное произведение «Времена года», любовались из окна зимним пейзажем. Ознакомились и с творчеством татарской поэтессы Гульшат Зайнашевой.

На праздник к ребятам пришла Снегурочка и предложила поучаствовать в конкурсе пословиц и загадок, подарила волшебную снежинку и попросила смастерить такие же для украшения группы. Сколько радости, неподдельного веселья и задора было в глазах ребятишек, которые потом любовались карнавалом своих снежинок.

После образовательной части воспитанники совершили экскурсию в зимний парк и с интересом рассматривали на падающие снежинки с такими разными, замысловатыми узорами.

Татьяна КУПРИЯНОВА, Венера ЗАРЕЕВА,
воспитатели

Фото авторов

ЖОМГА КИЧЕНДӘ

“Милли курчаклар” бәйгесе жиңүчеләре

Шәһәр һәм район мәктәпкәчә тәрбия оешмалары арасында узган бәйгененә жиңүчеләре булып тубәндәгә балалар бакчалары танылды.

“Зур курчаклар” номинациясендә: I урында – 14 нче прогимназия; II урында – 18 нче һәм 28 нче балалар бакчалары; III урында – 15 нче балалар бакчасы.

“Кечкенә курчаклар” номинациясендә: I урында – 27 нче һәм 38 нче балалар бакчалары; II урында –

8 нче, 12 нче һәм 35 нче балалар бакчалары; III урында – 4 нче, 16 нчы һәм 31 нчебалалар бакчалары.

Авыл балалар бакчалары арасында:

I урында – Карабаш бистәсө 2 нче балалар бакчасы; II урында – Ко-даш авылы балалар бак-

часы; III урында – Акбаш һәм Восточный авыллары балалар бакчалары.

Шулай ук махсус номинацияләрдә жингән балалар бакчалары да билгеләп утелде. Мене алар:

“Иң яхши милли ателье” – 19 нчы балалар бакча-

сында; “Иң яхши иҗади табыш” – 33 нче балалар бакчасында; “Иң авангард милли костюм” – 24 нче балалар бакчасында; “Иң яхши татар костюмы” – 6 нчы балалар бакчасында; “Иң яхши рус костюмы” – 39 нчы балалар бакчасында; “Иң яхши марий костюмы” – 37 нче балалар бакчасында; “Иң яхши мордва костюмы” – 30 нчы балалар бакчасында; “Иң яхши башорт костюмы” – 32 нче балалар бакчасында; “Иң яхши удмурт костюмы” – 20 нче балалар бакчасында.

Руслан ЖӘЛӘЕВ.

Автор фотосы.

Расемде: бәйгенен “Зур курчаклар” номинациясендә шәһәрбезнән 14 нче “Жураевушка” прогимназиясе “Дуслык күпере” күргәзмәсө белән жиңү яулады.

СКАНВОРД

Великая Отечественная

Мой дед – герой-победитель

В гости к дошкольятам, в детский сад № 30 «Ёлочка», пришёл ветеран, участник Великой Отечественной войны Максим Иосипович Коваль.

Тепло и радушно приняли его дети. Неожиданностью для ветерана стала презентация с его фронтовыми фотографиями, которую показали детям. Со слезами на глазах он вспомнил далёкие, тяжёлые боевые дни.

А после ребята спели ему и показали задорные танцы. Когда зазвучала «Катюша» в исполнении хора воспитанников, Максим Иосипович подпевал и даже подтанцовывал. В конце праздника дети пообщались с ветераном, рассмотрели его ордена и награды и вручили букет.

Надежда РОГ,
воспитатель
Фото автора

БҮГЕНГЕ САНДА

Ил-көн сұлышы (2 бит). Байрәм кайтавазы (5 бит). Ұзандашлар (7 бит). бұл мәд.

БӨГЕЛМӘ АВАЗЫ

татмедиа

1

декабрь 2017

БАСТАУ ҚОДАРЛАУ БАДАДЖАНОВА

БАСТАУ ҚОДАРЛАУ БАДАДЖАНОВА

lai-ru@yandex.ru / bugulma-tat.ru

1991 елның
1 гыйнварынан чыга

№ 90 (4576)

Ижтимағый-сәяси, мәдени газета

Без – Жир балалары

2017 ел Экология һәм аерым табигый территорияларне саклау елы дип игълан ителгән иде. Безнен 30 ичүү салы балалар бакчасында да (медирибез – И.Н. Митрофanova) экология тешенчесен аңлау һәм ақлату, анын чисталығын саклауның мөһимлеген, бу юнаштештә күлдан килердәй эш алымнарын ачыклау, ейрану максатыннан, бакчада эшлеүчеләр арасында да, балалар һәм аларның ата-аналары белән да эш алыш барыла: төрле акциялар, байigelәр, чаралар оештырыла.

Ноябрьнен соңгы атнасында бакчабызды эшчәнлек тулысынча экологик тәрбия темасына багышланды. 2 нче урта яштәге балалар төркемендә без – тәрбиячеләр: Татьяна Григорьевна Куприянова һәм шуши юлларның авторы – Венера Асым кызы Зареева табигать-кә бәйле һөнәрләргә багышланган ачык чара уздырдык.

Балалар фермер һәм урманчы һөнәрләре

турьында үзләре өчен күп яналык ачтылар, төрле уеннар аша қыргый һәм йорт хайванарын танып-белергә өйрәнделәр, туган якта очрыр торған кошларны атадылар. Чара ахырында барлық балалар да бер нәтижәгә кильде: бар кеше өчен дә ин мөһим остал-уқытучы ул – Табигать-Ана һәм аны сакларга кирак.

Әйе, балаларны кечкенәдан үк тирә-юнин гүзәллеген күрә белергә өйрәтсәк, алар кешенең табигатьтән аерылғысыз иконлеген аңласалар, әйләна-тирә мохитқа, табигатынен узенә сак карарага кираклеген да төшөнерләр, үскәч тә кешеларнен – эти-әниләренен, дүсларының һәм, билгеле, кече туганнар саналған жәнлек-кошларның, яғни табигать балаларының да кадерен белерләр.

Балаларның табигатын саклау 6-ыншы мәдени ойнау окуяның 6-ыншы мәдени ойнау окуяның
Венера ЗАРЕЕВА,
30 ичүү балалар бакчасы тәрбиячесе.
/Фото – автордан./

Бугульминская газета

Пятница 12 августа 2016 года

№ 59 (14916)

НЕДЕЛЯ ЦВЕТОВ

В детском саду № 30 «Ёлочка» провели неделю цветов. Дети их собирали, лепили и рисовали, пели песни о цветах, носили одежду в «цветочек». А ещё дошкольята решили поддержать российских спортсменов на Олимпиаде – они создали цветочную композицию из пяти колец.

Подготовила Наталья МАРКОВЕЦ

профориентация

Тропинка к будущему

Творческий отчёт для руководителей дошкольных учреждений на тему «Формирование у воспитанников профориентационных знаний» прошёл в одном из детских садов города, где активно работают по этой программе.

Сначала педагоги показали презентации о различных профессиях. Были представлены архитектор и доярка, стюардесса и охранник, музыкант и повар. Дети стали полноправными участниками импровизированного ток-шоу о выборе своего будущего. В «Мастер-шефе» они выступали в роли лучших поваров страны. В «Школе ремонта» пробовали себя как дизайнеры. А в рамках программы «Модный приговор» почувствовали себя настоящими моделями во время эксклюзивного показа мод «Подиум Д'Арт». Большую помощь оказали родители, проявив творчество в изготовлении оригинальных костюмов из бросового материала.

С заключительными словами на тему: «Какой она будет тропинка твоя?» выступила заведующая детским садом № 30. В заключение решено было представить опыт бугульминской работы на курсах повышения квалификации педагогов республики.

**Гульнара ПЕСТОВА,
воспитатель**

Бейгенен жиңүчеларе – Бәдриевлар гайләсе.

Әти – безнең төрәгебез,
Әти – безне яклаучы.
Авырылыштар китермичә,
Давыллардан саклаучы!

Әләге сүзлөр һәр сабыйның күнелене кечкенә чактан ук көрөп калырга тиеш. Әйе, һәр бала тормышта булган авырылыштардан, давыллардан саклаучы итеп нәкъ менә әтиләрен тоя, алар белән горурлана. Сәхнәгә ярышка чыккан Булат Фәсхетдинов

кеше кесәсенә көрөп тормаган алып баручы Эдуард Гафиятуллин да, бу кадәр талантлы, үткен әтиләрне, аларга ярдәм иткән хәләл жефетләрән, берсеннән берсе күркәм балаларны күреп, бермәгә хәтта телсез да қалып торгалады. Хәер, эшen тиешле югарылыкта башкарып чыкты ул, тамашачыны тәмам жәләп иткөн бәйге бер тында утте дә китте. Киләсә еллarda да үткөрлөн, озын гомерле булсын иде дип телисегенә калды.

Мәртәбәле жири егъзалары йомгак ясаган мәлдә дә сәхнә тынып тормады. Бер-бер артлы талант ияләре чыгып, тамашачыга ялыгыра ирек бирмәделәр. Нетижәләр исә тубәндәгечә булды. Бәйгедә катнашы, "Иң милли гайлә" – Мифтаховлар гайләсе (38 нче балалар бакчасы), "Иң талантлы гайлә" – Гыйззәттуллиннар гайләсе (14 нче прогимназия), "Иң уңганды гайлә" – Мостафиннар гайләсе (24 нче балалар бакчасы), "Тамашачы мәхәббәтен яулаган гайлә" исеменә Фәсхетдиновлар (23 нче балалар бакчасы) лаен булды. Сәлаховлар гайләсе (30 нче балалар бакчасы) – III урында, II урынны Нәфыйковлар гайләсе (18 нче балалар бакчасы)

Ленар Сәлахов – кок.

яулады. Бейгенен жиңүчесе дип Бәдриевлар гайләсе (15 нче балалар бакчасы) танылды. Афәрин, әтиләр! Афәрин, гайләләр! Бегелмәдә шундый да талантлы, шундый да күркәм гайләлөр булуна ничек сөйнисек ди инде?

Руслан Жәлөев.
Автор фотолары.

Тамашачылар менә шулай көч биреп торды.

Ленар Нәфыйков автомат сүтеп-жыйганда.

КӨЧЛЕ ЗАТЛАР КӨЧ СЫНАШТЫ

Фоторепортаж

Шәһәрбезнең Татар мәдәният үзегендә күркем чаралар даими булып тора. Шундыйларның берсе – 23 февраль – Ватанны саклауучылар көне унаеннан уткәрелгән “Ягез әле, әтиләр!” бәйгесе. Биредә шуны да искәртергә кирәк, елгә чара беренче тапкыр уткәрелде һәм үзенең тамашачыларны жәлел итә алу яғыннан бик тә тәэсирле булды. Шулай булмын мөмкин дә түгел, чөнки сәхнагә шәһәрбезнең төрле балалар бакчаларында тәрбияләнүче сабыйларның әтиләре чыбып, күп көн номинацияләрдә көч сынашты, гаиләләре, туганнары, якыннары алар өчен җан атып, жиңүләрен теләп торды, ләбаса.

Менә алар – үрнәк әтиләр.

ЯГЕЗ ӘЛЕ, ӘТИЛӘР!

(23 нче балалар бакчасы), Ленар Нәфыйков (18 нче), Илдус Мостафин (24 нче), Ремис Гыйзетуплин (14 нче прогимназия), Ленар Сәлахов (30 нчы). Айдар Мифтахов (38 нче) һәм Илдар Бәдриев (15 нче балалар бакчасы) белән бу көнне, чыннан да, горурланырлык иде шул. Ник дигандә, бәйгенең беренче өлешендә – “Таныш булыйк”; икенче номинациядә – автоматны тизлеккә сүтеп-жыюда, көчлөлекта сынашу; өченче өлештә – иҗатларын: җыр, бию һәм башка мәһирлекларын курсату һәм ахырдан аш-суга осталыкларын текъдир итүләре белән тамашачы һәм жюри егъзаларын да танкалдырылар. Мондый бәйгеләрне инде күп тапкыр

Фестиваль

“Язғы тамчылар” балалар ижат фестивале шөһөр құләмендә ел да үтә торған матур бер традицияға әйләнде. Балалар бакчаларында тәрбияләнүче нәниләр генә түгел, анда эшләүче педагоглар да читтә калмый бу чарадан.

Равида БИГЛОВА,
татар тәркеме тәрбиячеләренең
методик берләшмә житәкчесе.

Быелгы фестиваль Роберт Миннүллин ижатына, аның юбилеена багышланган иде. Бу шулай ук балалар күцеленә милли рух орлыкларын салырга омтылу да, аларның талантларын барлау, ачу кебек мәһим бу-

ЯЗГЫ ТАМЧЫЛАР

рычны да күз алдында tota торған қарааларның берсе булды. Балалар берсеннән-берсе уздырып, бик оста итеп Роберт Миннүллинның “Ел маючи бүреләр”, “Хәрефләр бәйрәме”, “Юқинде”, “Чикерткә” һәм башка шигырыләрен сәхнәләштергәннәр. 3 нче балалар бакчасыннан Әмир Мәбарәкшинның: “Юкка малай булғанмын”, – дип “уфтануын” көлмичә тыңлап булмады. Э инде Карабаш бистәсе 2 нче балалар бакчасыннан килгән Гүзәл Миннәхмәтова башкаруында “Туган көн” жыры, 32 нче балалар бакчасы балаларының “Кыр казлары” биую көчле алқыш-

ларга лаек булды. Концерт программасын зур осталық белән “Батыр” бакчасының өлкән тәрбиячесе Гөлшат Борһанова алып барды, ә сәхнәне зәвыйклы итеп бизәүдә 24 нче, 37 нче балалар бакчасы катнашты. Әлбәттә, бу фестивальнен шундай җанлы, күңелле итеп узына Татар мәдәният үзәге директоры Флюра Әхмәтвәли кызы Шәрипова да зур өлеш кертте.

Ә тамашачы булып килгән әбіләр, бабайлар исә: “Милли хисләрдә тәрбияләнгән бала тәүфийклө була”, – дип сөнеп, чарага карата үзләренең фикерләрен житкерделәр.

“Зөхмис алаң” июнь 2013г.

2014 ЕЛ – МӘДӘНИЯТ ЕЛЫ

Семинардан соң
үйланулар

Гыйнвар азагында
30 ичى "Чыршыкай"
мактәпкәчә белем
биру учреждениесенде
балалар бакчалары
медиirlөре өчен татар
төлөн өйткөннөн
сыйфатын күтәргү
багышланган семинар-
тренинг булып узды.

Гелфинә ШАКИРОВА,
30 ичى "Чыршыкай"
балалар бакчасы тәрбиячесе.
Л. Шакиржанова фотосы.

Семинар мәгариф идарә-
се методисти Фәриде Кадый-
рова чыгышы белән башла-
нып китте, соңрак берсеннән-
берсе мавыктыргыч чаралар
белән дәвам итте: ба-
лаларның жырлы-биюле сө-
ламләүләре, бакча медири-
и. Митрофанованың эш тәж-
рибәсеннән чыгып ясаган пре-

зентациясе, педагоглар чыгы-
шы, белем биру эшчәнлеген ка-
рау, мастер-класс, эрудит-лото
һәм башкалар.

Соңыннан семинар эшнә
йомгак ясалды. Уткерелгән

барлык чаралар да югары бә
алды. Бу безнен колектив
ечен зур шатлык булды, алда-
гы эшчәнлеккә дәрт ёстәде. Э
шәксән минем өчен әлеге ча-
ра бер бейрәм тесенәнде утте.

Бердән, семинарга хәзерлек
чорында бакчабызда татар
теле, татар мөңи яңгырап
торса, икенчедән, рустелле
тәрбиячелар авызыннан шая-
рып кына да "нигә кирек безгә
татар теле, ник безне юкка
интектереләр" кебек сүзләр
ишетергә туры килмәде. Алар,
бер-берсе белән ярыша-
ярыша, татарча телләрен
"чарлады"лар, сүз байлыкли-
рый артырдылар.

Ә бит, кем вайтмешли, бар
иде заманаалар. 28 ел элек бак-
чага эшкә урнашканда минем
З яшьлек улым да, яшь ярым-
лык кызым да русча бер авыз
сүз белмилер иде. Шуның ар-
касында күпмә шелтә сүзләре
ишетергә туры килде үзәмә.
Имеш, баланы бакчага йөртә
башлаганчы, вайда русча сей-
нәштергә өйрәтергә кирәк. Соң,
вайда да, бакчада да русча
сөйләшкәч, үзенең ана теленә
кайчан һәм кайда өйрәнерга

тиеш сон ул бала? Аллага ше-
кер, ана телендә генә сей-
лашкән балаларым русчы-
ны чагыштырмача тиз үзлеш-
тердәләр, хәзергә кәндә ике
төлнө дә камил беләләр.

Форсаттан файдаланып,
барлык әти-әниләргә һәм әби-
бабайларга мәрәҗәгать итәсем
киле: балаларыгыз, оныкла-
рыгыз белән ана телендә
сейләшегез. Әле минем, шу-
ша яшьке жите, татарча гы-
на сейләшпе, русча бер сүз да
белми торган кеше күргәнем
юк. Ә төле русча сейләшеп
аçылган баланың киләчәк-
тә ана телен өйрәнүе икеле.
татарча белмәгән татарлар-
ның күпмә икәнен үзегез да
куреп торасыз.

Сүземне йомгаклап, шуны
әйтәсем киле: телебезне сак-
лау, беренче чиратта, безнен
үзебездән тора. Бу дәнъяга та-
тар булып туганбыз икән, чын
татар булып яшик.